

NILSIÄN VESIHUOLTOLAITOKSEN YLEISET TOIMITUSEHDOT

1. YLEISET TOIMITUSEHDOT JA MÄÄRITELMÄT

YLEISET TOIMITUSEHDOT

1.1 Soveltamisala

Vesihuoltolaitoksella on yleiset toimitusehdot, joilla tarkoitetaan vesihuoltolaitoksen verkostoon liittamisestä sekä laitoksen palvelujen toimittamisesta ja käyttämisestä tehtäviin sopimuksiin liitettäviä yleisiä ehtoja.

Näitä yleisiä toimitusehtoja noudatetaan laitoksen ja asiakkaan välisissä sopimussuhteissa liitettäessä kiinteistö laitokseen ja käytettäessä laitoksen palveluja. Näitä yleisiä toimitusehtoja on noudatettava asianomaisilta kohdiltaan myös silloin, kun on kysymys vain kiinteistön vedenhankinnasta tai viemäröinnistä.

Tarvittaessa laitos voi tehdä teollisuuslaitoksen tai muun elinkeinonharjoittajan kanssa erillisen sopimuksen, jolla voidaan poiketa näiden yleisten toimitusehtojen sisällöstä.

Yleisten toimitusehtojen vesihuollon palvelun keskeyttämistä, virhettä ja hinnanalennusta ja vahingonkorvausta koskevia ehtoja sovelletaan laitoksen ja muun asiakkaan kuin kuluttajan välisessä sopimussuhteessa siltä osin kuin toisin ei ole sovittu.

1.2 Voimaantulo

Kun päätös uusien yleisten toimitusehtojen käyttöönotosta tai muuttamisesta on tehty, tiedottaa laitos asiakkaille vähintään 3 kk ennen uusien yleisten toimitusehtojen tai muutosten voimaantuloa.

Näillä yleisillä toimitusehdoilla kumotaan kaikki laitoksen aikaisemmin antamat laitoksen käyttöä koskevat yleiset ja yleisluonteiset määräykset sekä vedenhankinta- ja toimitusehdot.

1.3 Soveltamisjärjestys

Oikeuksia ja velvoitteita määriteltäessä otetaan asiakirjat huomioon seuraavassa järjestyksessä: pakottava lainsäädäntö, lainsäädäntöön perustuvat viranomaismääräykset, sopimus sopimusehtoineen, yleiset toimitusehdot, laitoksen taksa tai hinnasto ja palvelumaksuhinnasto.

MÄÄRITELMÄT

1.4 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos on vesihuoltolain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettu laitos, joka huolehtii yhdyskunnan vesihuollosta.

Laitos toimittaa talousveden laatua valvovien viranomaisten asettamien laatuvaatimusten mukaista talousvettä, valvoo veden laatua verkostossa valvontatutkimusohjelmassa hyväksytyllä tavalla ja/tai

vastaanottaa liittyjän asumajätevevettä ja laadultaan vastaavia muita käytöstä poistettuja vesiä ja/tai hulevesiä ja perustusten kuivatusvesiä sopimuksen ja näiden yleisten toimitusehtojen mukaisesti.

Laitoksen toimipaikassa on oltava nähtävänä kartta tai muu selvitys laitoksen toiminta-alueesta, kulloinkin voimassa olevat yleiset toimitusehdot ja taksa tai hinnasto.

1.5 Vesihuolto

Vesihuollolla tarkoitetaan vedenhankintaa eli veden johtamista, käsittelyä ja toimittamista talousvetenä käytettäväksi sekä viemärointiä eli jäteveden, huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista ja käsittelyä siinä laajuudessa kuin siitä laitoksen ja asiakkaan kesken sovitaan.

1.6 Asiakas

Asiakkaalla tarkoitetaan kiinteistön omistajaa, kiinteistön haltijaa tai muuta osapuolta, joka on vesihuoltolaitoksen sopijapuoli.

1.7 Liittyjä

Liittyjällä tarkoitetaan asiakasta, joka on laitokseen liitettävän tai liitetyn kiinteistön omistaja tai omistajan vertainen haltija. Liittyjällä tarkoitetaan myös luovutuksensaajaa, jolle sopimus on siirretty kiinteistön omistajan tai omistajan vertaisen haltijan vaihtuessa.

1.8 Kuluttaja

Kuluttajalla tarkoitetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua asiakasta, joka on luonnollinen henkilö ja joka tekee laitoksen kanssa sopimuksen liittymisestä tai laitoksen palvelujen toimittamisesta ja käyttämisestä pääasiassa muuta tarkoitusta kuin elinkeinonharjoittamista varten. Siltä osin kuin ei toisin erikseen sanota, asiakasta koskevia ehtoja sovelletaan myös kuluttajaan.

1.9 Kiinteistön haltija

Kiinteistön haltijalla tarkoitetaan asiakasta, joka hallitsee laitoksen verkostoon liitettyä kiinteistöä tai rakennusta liittyjän kanssa tekemänsä maan- tai huoneenvuokrasopimuksen perusteella, esimerkiksi liittyjän teollisuus- tai asuinkiinteistön päävuokralaisena.

1.10 Liittämiskohta

Liittämiskohdalla tarkoitetaan tonttijohtojen ja yleisten johtojen liittämiskohtaa, jossa tonttijohdot on liitetty laitoksen vesihuoltoverkostoon. Liittämiskohta on keskustaaajaman alueella enintään 20m päässä tontin rajasta ja muualla osalla toiminta-alueella enintään 100m päässä liitettävistä rakennuksista. Toiminta-alueen ulkopuolella ja Tahkon matkailualueen toiminta-alueella liittämiskohdasta sovitaan tapauskohtaisesti.

Liittämiskohdassa katsotaan laitoksen vesijohto- ja viemäriverkoston (jäte- ja hulevesiverkosto) kunnossapitovelvollisuus päättyväksi ja kiinteistön vesi- ja viemärilaitteiston (kvv-laitteisto) kunnossapitovelvollisuus alkavaksi.

1.11 Kvv-laitteisto

Kiinteistön vesihuoltolaitteistoja (kvv-laitteistoja) ovat kiinteistön laitteistot talous-, sammutus-, jäte- sekä huleveden ja perustusten kuivatusvesienjohtamiseksi.

Tonttijohtoja ovat tonttivesijohto, tonttivilmäri ja tonttihulevesivilmäri. Tonttivesijohto on talousvedenjohtamista varten asennettu liittämiskohdan ja kiinteistön vesimittarin välinen johto. Tonttivilmäri on liittämiskohdan ja rakennuksen välinen jätevesivilmäri. Tonttihulevesivilmäri on liittämiskohdan ja kiinteistön hulevesilaitteiston välinen huleveden ja perustusten kuivatusveden johtamiseksi asennettu vilmäri.

1.12 Toiminta-alue

Toiminta-alue on vesihuoltolain 3 §:n 4 kohdassa tarkoitettu maantieteellinen alue, jolla vesihuoltolaitos huolehtii vesihuollosta sen mukaan kuin vesihuoltolaissa säädetään. Kaupunginvaltuuston määräämä toiminta-alue on nähtävissä vesihuoltolaitoksella.

1.13 Hulevesi

Hulevesi on maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- tai sulamisvettä.

1.14 Vilmärivesi

Vilmärivedellä tarkoitetaan jätevettä, hulevettä ja perustusten kuivatusvettä sekä muita vesiä, jotka johdetaan tai kulkeutuvat kiinteistöltä laitoksen jätevesivilmäriin ja/tai hulevesivilmäriin. Se, minkä tässä kohdassa mainitun veden vastaanottamista kulloinkin tarkoitetaan, määräytyy sen mukaan, mitä vettä/vesiä asiakkaan kiinteistöltä johdetaan laitoksen vilmäriin.

1.15 Vilmäri

Vilmäriillä tarkoitetaan jätevesivilmäriä ja hulevesivilmäriä.

1.16 Taksa, hinnasto, palvelumaksuhinnasto

Taksalla tai hinnastolla tarkoitetaan asiakirjaa (jäljempänä taksa), jossa ilmoitetaan maksut, joita laitos peru vesihuoltoon liittymisestä ja vesihuollon käytöstä. Lisäksi laitoksella voi olla erillinen palvelumaksuhinnasto laitoksen tarjoamista muista palveluista.

2. VERKOSTON RAKENTEMINEN JA LIITTÄMINEN

2.1 Rakentaminen ja liittäminen

Uudet liittäjät ovat velvollisia tekemään laitoksen kanssa Liittymis- ja käyttö sopimuksen ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä. Liittäjä toimittaa vesihuoltolaitokselle kvv-suunnitelmat ja asemapiirroksen ennen sopimuksen tekoa.

Ennen vesihuoltolinjojen käyttöönottoa, liittäjä on velvollinen tekemään vesihuoltolaitokselle kvv-

laitteiston tarkastuspyynnön. Tarkastuksen laiminlyönnistä peritään 2-kertainen tarkastusmaksu.

2.1 Liittämiskohdan yksilöiminen

Liittämiskohta yksilöidään sopimuksessa sanallisesti tai laitos merkitsee sen rakennuslupa-asiakirjoihin ja sopimuksen liitteenä olevaan karttaan. Jos merkinnät poikkeavat toisistaan, sovelletaan sopimuksessa olevaa merkintää.

2.2 Huleveden erottaminen

Kiinteistö, joka liittyy tai on liittynyt laitoksen jätevesiviemäriin, on laitoksen antamassa kohtuullisessa määrääjassa velvollinen liittymään myös laitoksen hulevesiviemäriin, jos laitos hoitaa alueen hulevesiviemäröinnin.

Huleveden johtaminen jätevesiviemäriin eli sekavesiviemäröinti on kielletty, mutta jos siihen joudutaan turvautumaan laitoksen luvalla, peritään siitä 2-kertainen jäteveden käyttömaksu.

2.3 Liittymis- ja käyttösopimus

Liittyjä antaa liittymis- ja käyttösopimuksessa tarkat liittyjä- ja kiinteistötiedot, sekä sopimusehdoissa määrätyt suunnitelmat. Tonttijohtojen koon ja sijoituksen määrää ja hyväksyy laitos.

2.4 Liittyminen toiminta-alueen ulkopuolella

Laitos tekee sopimuksen vedentoimituksesta ja/tai viemäröinnistä, mikäli liittyjä sitoutuu kustantamaan ja ylläpitämään johdot laitoksen vesijohdosta tai viemäristä kiinteistölle saakka silloin, kun kiinteistö sijaitsee toiminta-alueen ulkopuolella.

2.5 Liittyminen erityisehdoin

Laitos päättää tapauskohtaisesti tilapäisen liittyjän liittymisehdoista tai sellaisten tehtaan, laitoksen, yrityksen, liikkeen tai muun vesihuoltolain 10 § :n 2 momentissa tarkoitetun liittyjän liittymisehdoista, joka vedenkulutuksensa tai viemäreihin johtamansa viemäriveden laadun tai määrän vuoksi saattaisi vaikeuttaa vesihuoltolaitoksen toimintaa.

Ellei toisin sovita tai olosuhteista muuta johdu, noudatetaan em. liittyjien ja laitoksen kesken soveltuvin osin näitä yleisiä toimitusehtoja. Laitos voi määritellä sopimusehdot tarpeellisilta osiltaan näistä yleisistä toimitusehdoista poikkeavina tai niitä täydentävinä.

3. SOPIMUS

3.1 Vesihuollon sopimukset

Vesihuollon sopimuksia ovat liittymis- ja käyttösopimus ja erillinen käyttösopimus.

Liittymis- ja käyttösopimus koskee kiinteistön liittämistä laitoksen verkostoon ja laitoksen palvelujen toimittamisesta ja käyttämisestä. Sen osapuolet ovat liittyjä ja laitos. Käyttösopimus koskee laitoksen palvelujen toimittamista ja käyttämisestä. Sen osapuolet ovat kiinteistön haltija ja laitos. Sopimukset tehdään

kirjallisesti ja sähköisesti.

Laitoksella on oikeus vedota asiakkaan kanssa tekemäänsä sopimukseen huolimatta siitä, mitä liittyjä ja kiinteistön haltija ovat keskenään sopineet kiinteistön vesihuollosta.

3.2 Sopiminen liittymisestä

Kun laitos on hyväksynyt liittymishakemuksen tai antanut lausunnon kohdan 2.3 mukaisista asioista, tehdään liittyjän ja laitoksen kesken sopimus liittymisestä ja käytöstä (liittymis- ja käyttösopimus). Liittymissopimus on päävesimittarikohtainen.

Laitos määrittelee sopimuksessa kiinteistölle padotuskorkeuden eli tason, jolle viemärivesi voi verkostossa nousta. Mikäli laitos ei sopimuksessa ole määritellyt liittyvälle kiinteistölle erikseen padotuskorkeutta, on jätevesiviemärin padotuskorkeus erillisviemäröinnissä viemärin sisäpuolisen laen tasokorkeus tonttviemärin liittymäkohdassa + 1000 mm.

Mikäli liittyjä viemäroii padotuskorkeuden alapuolisia tiloja, laitos ei vastaa padotuksesta (viemäritulvasta) mahdollisesti aiheutuvasta haitasta tai vahingosta.

3.3 Sopiminen käytöstä

Kiinteistöllä, jota voimassaoleva liittymissopimus koskee, tulee olla voimassa myös käyttösopimus. Liittyjän ja laitoksen välinen käyttösopimus tehdään samanaikaisesti ja samalla asiakirjalla kuin liittymissopimus ja se on voimassa toistaiseksi.

Laitos voi tehdä käyttösopimuksen myös kiinteistön haltijan kanssa, kun liittyjä antaa siihen kirjallisen suostumuksensa ja jos laitoksella ei ole liittyjältä eräänntyneitä maksuja koskevia saatavia. Lisäksi laitos voi edellyttää, että kiinteistöä koskeva liittymismaksu on maksettu. Jos samalla kiinteistöllä on useita haltijoita (muuta kuin liittyjä), näiden kanssa tehdään yksi käyttösopimus.

Muun kuin liittyjän kanssa käyttösopimus voidaan tehdä myös määräajaksi. Jos muuta myöhemmin tehtyä käyttösopimusta ei ole voimassa, noudatetaan liittyjän ja laitoksen välistä käyttösopimusta.

Kun kiinteistön haltijan ja laitoksen välisen käyttösopimuksen voimassaolo päättyy irtisanomisen tai määräajan kulumisen johdosta, noudatetaan liittyjän ja laitoksen välistä käyttösopimusta ilman en toimenpiteitä päättymispäivästä alkaen.

3.4 Sopimusehtojen muuttaminen

Laitoksella on oikeus tehdä sopimukseen lainsäädännön muutoksista, viranomaisten päätöksistä tai olosuhteiden olennaisista muutoksista johtuvia muutoksia. Lisäksi laitoksella on oikeus tehdä vähäisiä sopimusehtojen muutoksia, jotka eivät vaikuta sopimussuhteen keskeiseen sisältöön. Maksujen muuttamisesta on sanottu kohdassa 4.2.

Laitos lähettää asiakkaalle hyvissä ajoin ennen sopimuksen muuttamista ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta sopimusehdot muuttuvat ja mikä on muutoksen peruste. Jos muutoksen perusteena on muu kuin lainsäädännön muutos tai viranomaisen siihen perustuva päätös, muutos saa tulla voimaan aikaisintaan yhden kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

3.5 Sopimuksen irtisanominen Liittymis- ja käyttö sopimus

Laitos saa irtisanoa liittymis- ja käyttö sopimuksen vain, jos sopimuksen pitäminen voimassa on kiinteistön vedenkulutuksen tai kiinteistöltä viemäriin johdettavan jäteveden, huleveden tai perustusten kuivatusveden laadun tai määrän olennaisen muuttumisen vuoksi kohtuutonta.

Liittyjä saa irtisanoa liittymis- ja käyttö sopimuksen laitoksen toiminta-alueella vain, jos kiinteistölle on myönnetty vapautus liittämismuutoksesta vesihuoltolain 11 §:n perusteella. Laitos erottaa liittyjän kustannuksella tämän kvv-laitteistot verkostosta.

Mikäli liittyjä tällöin irtisanoaa vesilaitoksen kanssa tekemänsä sopimuksen ja pitää voimassa sopimuksen viemärlaitoksen kanssa, erottaa vesilaitos liittyjän kustannuksella tämän vesilaitteet verkostosta. Viemärlaitoksen käyttömaksun perusteena on veden mittaus kohdan 5.2 kolmannen kappaleen mukaisesti tai arvioitu vuosikulutus.

Kun liittymissopimus päättyy, päättyy myös kiinteistöä koskeva käyttö sopimus.

Käyttö sopimus

Laitos saa irtisanoa käyttö sopimuksen, jos vesihuollon palvelu on keskeytetty näiden ehtojen kohdan 3.10 perusteella ja sopimuksen voimassapitäminen on kohtuutonta. Lisäksi käyttö sopimus päättyy ilman irtisanomista, kun liittymissopimus irtisanotaan.

Muun asiakkaan kuin liittyjän tulee irtisanoa laitoksen kanssa tekemänsä käyttö sopimus luopuessaan kiinteistön hallinnasta. Jos sopimusta ei irtisanota, se päättyy viimeistään, kun liittymissopimus irtisanotaan. Edellä mainittu asiakas ilmoittaa laitokselle käyttö sopimuksen irtisanomisesta viimeistään kaksi viikkoa ennen sopimuksen haluttua päättymisajankohtaa. Ilmoituksen saatuaan laitos ilmoittaa siitä liittyjälle. Samalla laitos muistuttaa liittyjää siitä, että liittyjän ja laitoksen välistä käyttö sopimusta noudatetaan kiinteistön haltijan sopimuksen päättymispäivästä alkaen.

Asiakkaan tulee myös ilmoittaa sopimuksen päättymispäivän mittarinlukema laitokselle.

Yhteiset ehdot

Silloin kun asiakkaalla on oikeus irtisanoa laitoksen kanssa tekemänsä sopimus, irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti vähintään kaksi viikkoa ennen haluttua sopimuksen päättymisajankohtaa.

Liittymis- ja käyttö sopimuksen päättyessä laitoksella on oikeus erottaa liittyjän kustannuksella kiinteistön laitteistot verkostaan. Kun käyttö sopimus päättyy, laitoksella on oikeus erottaa asiakkaan kustannuksella kiinteistön laitteistot verkostaan, jos liittyjän liittymis- ja käyttö sopimus ei ole voimassa. Sopimuksen irtisanominen ei vapauta asiakasta maksuvelvollisuutensa täyttämistä eikä aiheuttamiensa vahinkojen korvaamisesta.

Laitos ei vastaa sopimuksen päättymisen jälkeen asiakkaalle, kiinteistölle tai kolmannelle vedestä tai viemäri vedestä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

3.6 Uuden sopimuksen tekeminen irtisanomisen jälkeen

Mikäli liittymis- ja käyttö sopimuksen irtisanomisen jälkeen kiinteistö haluaa hankkia vettä tai johtaa viemäri vettä, on liittyjän ja laitoksen tehtävä uusi liittymis- ja käyttö sopimus.

Uuden sopimuksen tekemisen edellytyksenä on lisäksi, että asiakas korvaa laitokselle verkostosta erottamisesta, uudelleen liittämistä ja uudelleen liittämiseen kuuluvista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

3.7 Uuden sopimuksen tekeminen kiinteistön käyttötarkoituksen muuttumisen yms. syyn takia

Jos kiinteistön tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu oleellisesti tai siten, että kiinteistön liittymiseen olisi sovellettava kohtaa 2.5 tai viemäriveresien pitoisuuksia ja määrää koskevat viranomaisten määräämät lupaehdot muuttuvat tai jos lainsäädännön tai valtakunnallisten määräysten, ohjeiden tai lupaehtojen muutokset muutoin edellyttävät, asiakas on velvollinen tekemään laitoksen kanssa uuden sopimuksen.

Asiakas on velvollinen ilmoittamaan laitokselle kiinteistön tai sen osan käyttötarkoituksen muuttumisesta vähintään kuukautta ennen kuin tilat otetaan käyttöön tai muutos muuten tapahtuu.

3.8 Uuden sopimuksen tekeminen verkosta erottamisen jälkeen

Jos kiinteistön vesihuoltolaitteistot on asiakkaan pyynnöstä erotettu verkostosta sopimuksen irtisanomisen yhteydessä tai muuten, on asiakkaalla luvuissa 2 ja 3 mainituin edellytyksin oikeus tehdä laitoksen kanssa uusi sopimus. Edellytyksenä on lisäksi, että asiakas korvaa laitokselle verkostosta erottamisesta, uudelleen verkostoon liittämistä ja uudelleen liittämiseen kuuluvista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

3.9 Sopimuksen siirto

Liittyjä ilmoittaa kirjallisesti laitokselle kiinteistön luovutuksesta. Liittyjä sitoutuu sisällyttämään luovutuskirjaan ehdon, jonka nojalla liittyjän sopimus siirretään luovutuksensaajalle ja jonka nojalla luovutuksensaaja sitoutuu noudattamaan kaikkia sen ehtoja.

Luovutuksensaaja tulee sopijapuoleksi, kun laitos on hyväksynyt sopimuksen siirron. Laitos ilmoittaa luovutuksensaajalle siirron hyväksymisestä. Siirron hyväksyminen edellyttää, että liittymismaksu on maksettu ja muut sopimuksen ehdot täytetty tai uusi liittyjä on ottanut edellä mainitut velvoitteet nimenomaisesti vastattavakseen. Muussa tapauksessa luovutuksensaaja katsotaan uudeksi liittyjäksi, jonka kanssa tehdään uusi liittymis- ja käyttö sopimus ja jolta veloitetaan liittymismaksu.

Kiinteistön luovutuksella tarkoitetaan edellä tässä kohdassa toimenpidettä, jonka seurauksena kiinteistön omistaja tai omistajan vertainen haltija vaihtuu.

Liittyjä ei voi ilman laitoksen hyväksyntää siirtää sopimukseen perustuvia maksu- tai muita velvoitteitaan vuokralaiselle tai kolmannelle. Sopimuksen siirtämisestä tai uuden sopimuksen tekemisestä huolimatta asiakas on velvollinen hoitamaan sopimuksensa mukaiset maksu- tai muut velvoitteet.

Jos laitos lopettaa toimintansa ko. alueella tai vesi- tai viemäriverkosto luovutetaan toiselle omistajalle tai laitoksessa tapahtuu muita tähän verrattavia uudelleenjärjestelyjä, laitos voi siirtää laitoksen ja asiakkaan välisen sopimuksen toiselle omistajalle siirtohetken mukaisine oikeuksineen ja velvollisuuksineen. Siirronsaaja ilmoittaa siirrosta asiakkaille viimeistään ensimmäisen laskun yhteydessä, mutta siirto on voimassa ilmoituksesta riippumatta.

3.10 Palvelun keskeyttäminen.

Laitoksella on oikeus keskeyttää veden toimittaminen sekä jäteveden, huleveden ja perustusten kuivatusveden vastaanottaminen ja erottaa kiinteistön vesi- ja viemärlaitteistot (kvv-laitteistot) laitoksen vesijohdosta ja/tai viemäristä, jos asiakas ei kirjallisesta huomautuksesta huolimatta huolehdi siitä, että kvv-laitteistot ovat kohdassa 8.2 mainittujen määräysten ja muiden säädösten edellyttämässä kunnossa eikä laitoksen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa suorita laitoksen vaatimia toimenpiteitä sellaisten häiriöiden poistamiseksi, jotka vahingoittavat tai voivat vahingoittaa laitoksen laitteita taikka voivat vaikuttaa haitallisesti veden laatuun tai paineeseen.

- a) asiakas anastaa tai yrittää anastaa vettä, murtaa luvatta vesimittarin sinetin tai käyttää vettä sopimuksen vastaisella tavalla tai laitoksen kirjallisesta huomautuksesta välittämättä on ilman laitoksen lupaa jakanut tonttivesijohtonsa kautta vettä kolmannelle tai johtanut kolmannen viemäriveresiä oikeudettomasti tonttviemäreiden kautta yleisiin viemäriin.
- b) asiakas kirjallisesta muistutuksesta huolimatta olennaisesti laiminlyö maksuvelvollisuutensa. Veden toimittamista ja viemärivereden vastaanottamista ei kuitenkaan voida keskeyttää kuluttajalta tai asuinkäytössä olevalta pienkiinteistöltä, jos tällaisen asiakkaan maksamatta oleva maksu tai useampi maksu yhteensä ei ole vähintään 170 euroa tai jos vanhimman maksamatta olevan laskun eräpäivästä ei ole kulunut vähintään kolmea kuukautta

Asuinkäytössä olevalla pienkiinteistöllä tarkoitetaan edellä tässä kohdassa omakotitaloa tai asunto-osakeyhtiömuotoista pari- tai rivitaloa, jossa asuu kaksi tai muutama kuluttajataloutta.

- c) asiakas muulla tavoin olennaisesti rikkoo tai laiminlyö lainsäädännöstä, lainsäädännön perusteella annetuista viranomaismääräyksistä, tai sopimuksesta johtuvat velvoitteensa.
- d) muu asiakas kuin kuluttaja on asetettu konkurssiin ja laitoksella on saatavia konkurssipesästä tai kiinteistö on ulosmittauksessa liittyjän veloista eikä vakuutta maksujen suorittamisesta ole annettu.

Laitos saa keskeyttää veden toimittamisen sekä viemärivereden vastaanottamisen aikaisintaan viiden viikon kuluttua siitä, kun keskeyttämisen uhkasta on ensimmäisen kerran ilmoitettu asiakkaalle eikä laiminlyöntiä tai velvoitteiden rikkomista ole oikaistu ajoissa ennen ilmoitettua keskeyttämisajankohtaa.

Jos toiminta on kuitenkin omiaan aiheuttamaan välitöntä vaaraa tai huomattavaa haittaa laitoksen käytölle taikka terveydelle tai ympäristölle tai jos muu asiakas kuin kuluttaja on asetettu konkurssiin, veden toimittaminen sekä viemärivereden vastaanottaminen saadaan keskeyttää välittömästi.

Palvelun toimittaminen voidaan keskeyttää myös asiakkaan kirjallisesta pyynnöstä väliaikaisesti. Keskeytystä on pyydettävä, mikäli mahdollista, viimeistään kaksi viikkoa ennen haluttua keskeyttämisajankohtaa kirjallisesti. Asiakkaan halutessa pyytämästään keskeytyksestä huolimatta ylläpitää mahdollisuuden vesihuoltopalvelun käyttöön, asiakkaan on maksettava tästä ylläpidosta voimassaolevat laitoksen taksan/hinnaston mukaiset maksut.

Laitos ei vastaa verkostosta erottamisesta johtuvista veden toimittamisen ja/tai viemärivereden poisjohtamisen ja vastaanoton keskeytyksestä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista tai edunmenetyksistä.

Palvelun keskeyttäminen tai irtisanominen ei vapauta asiakasta maksuvelvollisuutensa täyttämisestä eikä

aiheuttamiensa vahinkojen korvaamisesta

3.11 Kuluttajaa koskeva erityisehto

Kun asiakas on näiden toimitusehtojen kohdassa 1.8 tarkoitettu kuluttaja, maksun laiminlyönnin osalta sovelletaan asiakkaaseen lisäksi seuraavaa ehtoa:

Jos maksun laiminlyönti aiheutuu kuluttajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut vakavan sairauden tai työttömyyden taikka muun niihin rinnastettavan erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, ja asiakas on tällaisista maksuvaikeuksista ilmoittanut laitokselle, veden toimittaminen sekä viemäriveden vastaanottaminen saadaan keskeyttää aikaisintaan kymmenen viikon kuluttua siitä, kun keskeyttämisen uhkasta on ensimmäisen kerran ilmoitettu asiakkaalle.

Kuluttaja ilmoittaa laitokselle kirjallisesti laskun maksamisen esteenä olevasta seikasta heti, kun se on kuluttajan tiedossa. Ilmoitus ei vapauta kuluttajaa maksuvelvollisuudestaan.

3.12 Toimituksen jatkaminen keskeytyksen jälkeen

Kun palvelun toimittaminen on keskeytetty muusta syystä kuin asiakkaan pyynnöstä, palvelun toimittamista jatketaan sen jälkeen, kun keskeyttämisen aihe on poistettu, edellyttäen, että liittymis- ja käyttö sopimus on yhä voimassa. Laitos ei ole kuitenkaan velvollinen jatkamaan palvelun toimittamista ennen kuin asiakas on maksanut kirjallisesta huomautuksesta tai muista ilmoituksista sekä muista keskeytykseen ja jälleenkytkentään liittyvistä toimenpiteistä aiheutuneet maksut ja kustannukset ja erääntyneet laitoksen saatavat.

Kun palvelun toimittaminen on keskeytetty asiakkaan pyynnöstä, palvelun toimittamisen jatkamisen edellytyksenä on, että asiakas korvaa laitokselle palvelun keskeyttämisestä ja aloittamisesta aiheutuvat kustannukset ja mahdolliset verkostosta erottamisesta ja uudelleen liittämistä ja uudelleen liittämiseen kuuluvista toimenpiteistä aiheutuneet kustannukset siltä osin kun niitä ei ole korvattu keskeytyksen yhteydessä.

4. MAKSUT

4.1 Vesihuollon maksut

Laitos perii taksassa tai hinnastossa ja palvelumaksuhinnastossa määrättyjä maksuja.

4.2 Maksujen muutokset

Laitoksella on oikeus muuttaa maksuja ja taksarakennettaan, jos muutoksen syynä on jokin seuraavista:

- lainsäädännön muutos tai viranomaisen siihen perustuva päätös
- muu erityinen syy olosuhteiden olennaisesti muututtua

Lisäksi laitoksella on oikeus muuttaa maksuja ja taksarakennettaan niin, että sopimuksen sisältö ei kokonaisuutena olennaisesti muutu, jos muutoksen syynä on jokin seuraavista:

- hinnoittelu- ja sopimusjärjestelmien uudistaminen

- laitoksen käyttö- ja investointikustannusten muutos, ottaen huomioon, että vesihuoltolain mukaan laitoksen kaikki kustannukset tulee kattaa maksuilla
- ympäristön- ja terveydensuojelusta, luonnonvarojen käytöstä, maankäytön rajoituksista aiheutuvat kustannukset tai näiden kustannusten muutos

Lisäksi laitoksella on aina oikeus tehdä maksuihin ja taksarakenteeseen vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Maksujen muutoksista ja muutosten perusteista sekä taksarakenteen muutoksesta laitos ilmoittaa asiakkaalle vähintään kuukautta ennen muutosten voimaantuloa. Ilmoitus lähetetään asiakkaan laskutusosoitteeseen ja se voi esimerkiksi sisältyä asiakkaalle tulevaan laskuun.

5. MITTAUS

5.1 Vedenkulutus ja viemäriveden määrä

Vedenkulutus todetaan vesimittarilla tai poikkeustapauksessa laitoksen suorittamalla arvioinnilla.

Asiakkaan tulee seurata vedenkulutustaan ja sen muutoksia. Asiakkaan tulee olla riittävästi selvillä kiinteistöltä viemäriin johdettavan viemäriveden määrästä ja ilmoitettava laitokselle sellaiset muutokset, jotka vaikuttavat olennaisesti viemäriveden määrään.

5.2 Mittarin asentaminen

Vesimittarin asentaa laitoksen hyväksymä asentaja. Vesimittarin omistaa laitos, ellei toisin sovita. Laitos määrää vesimittareiden tyypit ja koot. Asennukseen kuuluvat työt ja tarvikkeet venttiileineen, liitoskappaleineen jne. maksaa liittyjä, jonka omaisuudeksi nämä jäävät.

Vesilaitos asentaa liittyjän kustannuksella vesimittarin vedenkulutuksen toteamiseksi viemärilaitoksen käyttömaksun perimistä varten silloin, kun kiinteistö on liitetty viemäriin, on irtisanonut sopimuksen vesilaitoksen kanssa ja ottaa vettä omasta vesilähteestä. Maksu perustuu laitoksen taksassa tai hinnastossa määriteltyyn maksuun.

Viemärilaitokseen liittymisen edellytyksenä on asiakkaan vedenkulutuksen mittaus. Mittaus on suoritettava laitoksen omistamalla vesimittarilla. Laitoksen ei kuitenkaan tarvitse asentaa vesimittaria, jos vedenkulutus on erityisestä syystä vähäinen tai jos kiinteistö on liittynyt ainoastaan laitoksen viemäriin.

5.3 Mittaritila

Asiakas on velvollinen korvauksetta varaamaan vesimittarille viranomaisohjeiden mukaan rakennetun, laitoksen hyväksymän, lämpimän ja lattiakaivolla varustetun tilan. Vesimittarille voidaan kuitenkin erityisestä syystä varata sellainen tila, jossa ei ole lattiakaivoa. Asiakas on velvollinen huolehtimaan siitä, että laitos voi esteettä suorittaa mittarin lukemiseen, asentamiseen, huoltoon, vaihtamiseen yms. liittyvät toimenpiteet.

Laitos ei vastaa viranomaisten ohjeiden vastaisesti rakennetussa ja kunnossapidetyssä mittaritilassa aiheutuvista vahingoista tai lattiakaivon puuttumisesta aiheutuvista vahingoista.

5.4 Luenta

Vesimittarin luenta kuuluu liittyjille eli liittyjät lukevat mittarit itse tai tilaavat luentapalvelut haluamastaan paikasta.

Asiakkaan tulee toimittaa laskutusta varten tarvittavat lukematiedot laitoksen määrääminä aikoina. Ellei mittarin lukemaa ole toimitettu määrääjässä tai luennasta ole erikseen toisin sovittu laitoksen kanssa, laitoksella on oikeus suorittaa laskutus arvion perusteella tai periä palvelumaksuhinnaston mukainen korvaus suorittamastaan luennasta.

Asiakas on velvollinen pyydettäessä ilmoittamaan vesilaitokselle vedenkulutusta koskevia tietoja ja sellaiset muutokset, jotka vaikuttavat vedentoimitukseen sekä ilmoittamaan tai sallimaan vesilaitoksen ilmoittaa erilliselle viemärlaitokselle liittyjän vedenkulutuksen määrän.

Laitoksella on oikeus järjestää vesimittareiden kaukoluenta. Luennan järjestämiseksi laitoksella on oikeus asentaa ja käyttää kiinteistöön asennettuja, luentaan tarvittavia laitteistoja.

5.5 Kunnossapito

Vesimittarin kunnossapitää kustannuksellaan laitos. Mikäli vesimittari on vaurioitunut asiakkaasta johtuvasta syystä, laitoksella on oikeus periä vaihdosta, huollosta ja korjauksesta aiheutuneet kulut asiakkaalta.

Ainoastaan laitoksella on oikeus asentaa, korjata, poistaa, kytkeä tai tarkistaa vesimittari sekä murtaa sen sinetti.

5.6 Tilapäinen mittarin poisto

Jos asiakas tilapäisen käyttökatkoksen ajaksi haluaa, että laitos ottaa vesimittarin pois määräajaksi pakkasen, kiinteistöllä tehtävän työsuorituksen tai muun vaaran johdosta, on laitos palvelumaksuhinnaston mukaista korvausta vastaan velvollinen ottamaan mittarin pois sekä asentamaan mittarin uudestaan paikoilleen. Asiakkaan on kirjallisesti pyydettävä mittarin poistoa vähintään kaksi viikkoa ennen määräaika.

5.7 Mittaustarkkuus

Mittaustarkkuuteen sovelletaan turvatekniikan keskuksen tai muun viranomaisen, jolle asia säädösten mukaan kulloinkin kuuluu, antamia määräyksiä. Vesimittarin katsotaan mittaavan oikein, jos tarkistuksessa todettu virhenäyttämä on pienempi kuin $\pm 5\%$ kuormituksen ollessa likimain nimellisvirtaaman suuruinen, ellei viranomaisten määräyksistä muuta johdu.

5.8 Tarkistaminen

Laitos tarkistaa vesimittarit kustannuksellaan määrävälein. Lisäksi laitos tarkistaa vesimittarin asiakkaan kirjallisesta pyynnöstä. Asiakkaalla on oikeus olla läsnä tarkistuksessa. Toimenpiteestä tehdään pöytäkirja.

Jos asiakkaan tilaamassa tarkistuksessa vesimittarin todetaan näyttävän kohdassa 5.7 tarkoitettujen määräysten mukaisesti oikein, laitos veloittaa asiakkaalta kulloinkin voimassa olevan tarkistusmaksun. Muussa tapauksessa tarkistuskulut maksaa laitos.

6 LASKUTUS

6.1

Laskusta on käytävä riittävän selkeästi ilmi laskutuksen perusteena käytetyt kulutus- ja yksikköhintatiedot, laskutuskausi sekä erillisistä toimenpiteistä perityt maksut.

Laitos tarkistaa asiakkaan pyynnöstä arvioituun kulutukseen perustuvaa laskutusta, kun arviolaskutuksen perustana olevissa olosuhteissa on tapahtunut olennainen muutos tai tarkistamiseen on muuten perusteluta syytä.

Laitos laskuttaa asiakasta 6 kertaa vuodessa. Laitos on oikeutettu laskuttamaan käyttömaksut vesimittarin luennan perusteella edellisiin laskutuskausiin tai arviointiin perustuvina erinä, jolloin lopullinen maksu määrätään mittarin luennassa todetun tai laitoksen pyynnöstä tapahtuneen, asiakkaan ilmoittaman mittariluennan mukaisen todellisen kulutuksen perusteella.

Laitos hyvittää asiakkaalle liikaa maksetun ja lisäveloitaa puuttuvan määrän. Hyvitykselle tai lisäveloitukselle ei suoriteta korkoa. Mikäli hyvittävä tai veloitettava määrä on vähäinen, laitos voi suorittaa tai periä sen seuraavassa laskussa.

6.2 Laskun maksaminen

Laskut lähetetään asiakkaan ilmoittamaan laskutusosoitteeseen. Laskut on maksettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Laskun lähettämisen ja eräpäivän välillä on oltava vähintään kolme viikkoa. Jos asiakas on muu kuin kuluttaja, sopijapuolet voivat sopia myös lyhyemmästä eräntymisajasta.

6.3 Maksun laiminlyönti

Jos asiakas laiminlyö laskun määräaikaisen maksamisen, on ylijältä maksettava lisäksi korkolain mukainen viivästyskorko. Jos eräpäivä ja maksettava määrä on määrätty ennalta, viivästyskorkoa on maksettava eräpäivästä lukien. Jos eräpäivää ja maksettavaa määrää ei ole määrätty ennalta, viivästyskorkoa voidaan periä aikaisintaan 30 päivän kuluttua laskun lähettämispäivästä. Jokaisen maksumuistutuksen lähettamisestä laitos peru palvelumaksuhinnastossa määrätyn maksun.

Laitos lähettää asiakkaalle vähintään kaksi maksumuistutusta ennen saatavien siirtämistä perintään. Maksumuistutus lähetetään aikaisintaan kahden viikon kuluttua laskun eräpäivästä.

6.4 Hyvitys/lisäveloitus

Asiakas voi tehdä laitokselle laskua koskevat huomautukset kirjallisesti tai suullisesti. Huomautuksen tekeminen ei vapauta asiakasta laskun määräaikaisesta maksamisesta, paitsi jos laskun eräpäivä tai määrä on selvästi virheellinen ilmeisen kirjoitusvirheen johdosta.

Jos huomautus osoittautuu aiheelliseksi tai laitos muutoin huomaa laskuttaneensa virheellisesti, laitos hyvittää asiakkaalle tai veloittaa asiakkaalta puuttuvan määrän. Hyvityksestä tai lisäveloituksesta ei makseta korkoa.

Laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheen perusteella myyjällä on oikeus lisäveloitukseen ja asiakkaalla oikeus hyvitykseen. Laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheeseen perustuvia saatavia laitos ja asiakas voivat vaatia enintään kolmen vuoden ajalta.

Asiakas voi kuitenkin vaatia laskutus-, mittaus- tai mittarin luentavirheeseen perustuvia saataviaan virheen koko vaikutusajalta, ei kuitenkaan kymmentä vuotta pidemmältä ajalta, jos laskutus-, mittaus- ja mittarin luentavirheen syntymisajankohta ja sen vaikutus laskutukseen voidaan jälkeen päin todeta.

Hyvitys tai lisäveloitus suoritetaan laskutuksen yhteydessä tai erikseen mittauslaitteiden tarkistukseen, asiakkaan aikaisempiin kulutusmääriin tai muihin tietoihin perustuvan, laitoksen suorittaman arvion nojalla. Lisäveloitukselle tai hyvitykselle ei suoriteta korkoa sen kertymisen ajalta. Lisäveloituksen maksamiselle on asiakkaalle myönnettävä kohtuullinen maksuaika. Jollei asiakas myönnetyssä ajassa maksa lisäveloituksesta aiheutunutta laskua, voidaan siitä tämän jälkeiseltä ajalta periä korkolain mukaista viivästyskorkoa.

6.5 Vakuus

Laitoksella on sopimusta tehtäessä oikeus pyytää asiakkaalta, joka ei ole kuluttaja, kohtuullinen vakuus tai ennakkomaksu sopimukseen perustuvien saatavien maksamisesta. Laitos voi lisäksi vaatia asiakkaalta vakuuden tai vakuuden täydentämistä tai ennakkomaksua sopimuksen tekemisen yhteydessä ja sopimuksen voimassaoloaikana, jos asiakas on olennaisesti laiminlyönyt maksuvelvollisuutensa.

Mikäli laitos on erottanut asiakkaan verkostosta ja/tai purkanut sopimuksen maksuihin kohdistuvan laiminlyönnin takia, voi laitos vaatia vakuuden verkostoon kytkemisen tai uuden sopimuksen tekemisen yhteydessä. Em. syystä laitos voi vaatia vakuuden myös kuluttajalta.

Laitos voi vaatia asiakkaalta, joka on kuluttaja, kohtuullisen vakuuden tai vakuuden täydentämistä tai ennakkomaksua sopimuksen tekemisen yhteydessä ja sopimuksen voimassaoloaikana, jos asiakas on olennaisesti laiminlyönyt maksuvelvollisuutensa. Laitoksella tulee lisäksi olla sopimusta tehtäessä ja sen voimassa ollessa erittäin painava syy vakuus- tai ennakkomaksuvaateelleen. Erittäin painavia syitä voivat olla esimerkiksi:

- veden toimittaminen kuluttajalle tai viemäriveden vastaanottaminen kuluttajalta on keskeytetty maksun laiminlyönnin takia; tai
- laitoksella on kuluttajalta erääntyneitä veden toimittamiseen tai viemäriveden vastaanottamiseen liittyviä saatavia, joiden määrää voidaan pitää olennaisena; tai
- kuluttajan luottotiedoista ilmenee, että kuluttaja on ilmeisesti kyvytön suoriutumaan sopimukseen perustuvasta maksuvelvollisuudestaan.

Kun asiakas on velvollinen antamaan vakuuden tai ennakkomaksua tai täydentämään vakuutta sopimuksen tai näiden toimitusehtojen perusteella ja asiakas ei näin tee kohtuullisessa ajassa, tätä voidaan pitää olennaisena sopimusrikkomuksena, joka voi johtaa toimituksen keskeyttämiseen.

Vakuuden tai ennakkomaksun suuruus vastaa vähintään kolmen kuukauden ja enintään yhden vuoden arvioitua käyttömaksua. Laitos ei maksa vakuudelle tai ennakkomaksulle korkoa.

Laitos palauttaa asiakkaalle vakuuden sopimuksen päättyttyä välittömästi, kun loppulasku on maksettu ja mahdolliset muut sopimuksen mukaiset velvoitteet on suoritettu. Sopimuksen pysyessä voimassa vakuus palautetaan viimeistään kahden (kuluttajalle yhden) vuoden kuluttua sen antamisesta, jollei asiakas ole

vakuudenpitoaikana laiminlyönyt maksujaan olennaisesti. Jos asiakas ei ole kuluttaja, laitos ja asiakas voivat sopia vakuuden palauttamisesta muutakin.

Jos asiakas on vakuudenpitoaikana laiminlyönyt maksuvelvollisuutensa olennaisesti ja vakuutta on käytetty asiakkaan maksuihin, jäljelle jäänyt osa vakuudesta palautetaan sopimuksen päättyessä. Palauttamisesta huolimatta laitos voi vaatia uuden vakuuden, jos edellä tässä kohdassa tarkoitetut laiminlyönnit alkavat uudestaan.

Ennakkomaksuna voidaan periä asiakkaalta etukäteen sovitut maksut, jotka erääntyvät myöhemmin. Siltä osin kuin ennakkomaksua ei käytetä maksuihin niiden eräpäivänä, laitos hyvittää asiakkaalle ennakkomaksun eräpäivää seuraavien laskujen yhteydessä.

Vakuuden tai ennakkomaksun luovuttamisen sijasta laitos ja asiakas voivat sopia sopimuksen mukaisten maksujen maksamisesta ennakkoon. Palaamisesta tavanomaiseen maksuaikatauluun noudatetaan soveltuvin osin, mitä edellä tässä kohdassa vakuuden palauttamisesta on sanottu.

7. LAITOKSEN TOIMINTA JA KESKEYTYKSET

7.1 Laitoksen toiminta

Laitos toimii siten, että vedentoimituksen ja viemärivereden vastaanoton katkokset ja vedentoimituksen paineen tai laadunvaihtelut eivät poikkeaa alalla yleisesti hyväksytystä käytännöstä ja terveysuojelulainsäädännön määräyksistä. Laitos on velvollinen kunnossapitämään ja varustamaan laitoksen laitteistot siten, että vedentoimituksen ja viemärivereden vastaanoton katkoksia tapahtuu mahdollisimman harvoin. Laitos ryhtyy toimenpiteisiin siten, että vedentoimituksen ja viemärivereden vastaanoton keskeytyessä katkos muodostuu kustannukset huomioon ottaen mahdollisimman lyhyeksi ja vähän haittaa tuottavaksi.

Laitos järjestää yli 24 tuntia kestävien vedentoimituskatkosten aikana mahdollisuuden veden ottamiseen tilapäisistä vesipisteistä.

Laitos voi antaa tarvittaessa toimintaohjeita vedentoimituksen tai viemärivereden vastaanoton katkoksiin varautumisesta, varoajoista ja menettelytavoista katkosten aikana ja välittömästi niiden jälkeen. Laitos ei vastaa ohjeiden ja varoajojen noudattamatta jättämisestä asiakkaalle, asiakkaan kvv-laitteistolle tai kolmannelle osapuolelle aiheutuvista vahingoista.

7.2 Virhe ja oikeus hinnanalennukseen

Vesihuollossa on virhe, kun veden laatu tai toimitustapa tai laitoksen palvelu ei vastaa sitä, mitä sopimuksen tai säädösten perusteella voidaan edellyttää. Vesihuollossa on virhe myös silloin, kun se on yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt, jollei keskeytystä voida pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä. Virheenä ei yleensä pidetä jäljempänä kohdissa 7.3, 7.4 ja 7.5 tarkoitettuja ja niihin rinnastettavia tapahtumia.

Virheenä pidetään myös liitostyön tai veden toimittamisen ja/tai viemärivereden vastaanoton aloittamisen viivästyminen sovitusta ajankohdasta, jos viivästyminen johtuu laitoksesta ja jos viivästyminen ei ole pidettävä syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä.

Asiakkaalla on oikeus virhettä vastaavaan hinnanalennukseen. Jos virhe perustuu vesihuollon keskeytykseen, hinnanalennuksen määrä on vähintään kahta viikkoa vastaava osuus vuotuisesta perusmaksusta. Vaatimus hinnanalennuksesta on esitettävä laitokselle kohtuullisessa ajassa siitä, kun asiakas havaitsee virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita.

7.3 Ylivoimainen este

Laitoksella on oikeus välittömästi tilapäisesti keskeyttää vedentoimitus ja/tai viemäriveden vastaanotto tai rajoittaa niitä ylivoimaisen esteen vuoksi tai jos se on välttämätöntä ihmishenkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavan vaaran vuoksi.

Ylivoimaisen esteen sattuessa laitos vapautuu vedentoimituksesta ja viemäriveden vastaanotosta siinä määrin ja niin pitkäksi ajaksi, kuin laitoksen normaali toiminta on ylivoimaisen esteen vuoksi mahdotonta.

7.4 Ennalta arvaamaton tilapäinen keskeytys

Laitoksesta riippumattoman syyn tai asiakkaan tai kolmannen aiheuttaman syyn kuten vedentoimitukseen tai viemäriveden vastaanottoon tarvittavan laitteen tai putken rikkoutumisen, sähkön toimituskatkoksen, vedenhankinnan häiriöiden tai sammutusveden toimittamisen tai muun vastaavan syyn takia voi laitos tilapäisesti keskeyttää tai rajoittaa vedentoimitusta ja viemäriveden vastaanottoa.

Laitos voi tilapäisesti keskeyttää vedentoimituksen tai rajoittaa sitä jätevedenpuhdistamon toimintahäiriön tai viemäri-laitteiston tai -verkoston vian takia.

Laitoksen tulee ryhtyä nopeasti toimenpiteisiin vedentoimituksen ja viemäriveden vastaanoton jatkamiseksi.

7.5 Tilapäinen keskeytys huoltotyön takia

Vedentoimitukseen tai viemäriveden vastaanottoon tarvittavan laitteen, koneistoihin tai verkostoon kohdistuvan työn tai muun välttämättömän syyn vuoksi laitos voi tilapäisesti keskeyttää vedentoimituksen ja/tai viemäriveden vastaanoton tai rajoittaa niitä.

Laitos voi tilapäisesti keskeyttää vedentoimituksen tai rajoittaa sitä jätevedenpuhdistamoon tai viemäri-laitteistoon tai -verkostoon kohdistuvan työn ajaksi.

7.6 Keskeytyksistä ja rajoituksista tiedottaminen

Ennalta arvaamattomista ja äkillisesti syntyneistä vedentoimituksen tai viemäriveden vastaanoton keskeytyksistä tai rajoituksista laitos tiedottaa olosuhteet huomioon ottaen viipymättä asiakkaalle.

Huolto-, korjaus- ym. töiden takia tapahtuvista, etukäteen tiedossa olevista keskeytyksistä tai rajoituksista laitos tiedottaa hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista: rajoitettuja alueita koskevista keskeytyksistä ja rajoituksista liittyjäkohtaisesti ja laaja-alaisista keskeytyksistä ja rajoituksista lehdistön välityksellä.

7.7 Laitoksen korvausvelvollisuus

Laitos korvaa vesihuollossa olevasta virheestä henkilölle taikka yksityiseen käyttöön tai kulutukseen tarkoitettulle ja vahinkoa karsineen pääasiassa sellaiseen tarkoitukseen käyttämälle omaisuudelle

aiheutuneen vahingon.

Laitos korvaa vesihuollossa olevasta virheestä kuluttajalle aiheutuvan taloudellisen vahingon. Välillisen vahingon laitos on velvollinen korvaamaan vain, jos virhe tai vahinko aiheutuu huolimattomuudesta laitoksen puolella. Välilliset vahingot on lueteltu vesihuoltolain 28 §:n 3 momentissa.

Laitos ei vastaa niistä haitoista, vahingoista tai edunmenetyksistä, jotka aiheutuvat asiakkaalle sellaisista toimituksen keskeytyksistä ja rajoituksista, jotka eivät johdu vesihuollon virheestä.

Laitos ei vastaa niistä veden laadun ja paineen vaihteluista tai viemärivereden vastaanoton keskeytyksistä tai rajoituksista aiheutuvista haitoista, vahingoista tai edunmenetyksistä, jotka eivät johdu vesihuollon virheestä.

Laitos ei myöskään vastaa vahingoista, haitoista tai edunmenetyksistä, jotka johtuvat siitä, että kiinteistön vesihuolto on keskeytetty asiakkaan pyynnöstä tai jotka johtuvat asiakkaan tai kolmannen henkilön laitteista, toimenpiteistä tai laiminlyönneistä.

7.8 Vahingon torjuminen ja rajoittaminen

Sopijapuolen tulee vahingon estämiseksi, sen sattuessa tai sen uhatessa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi, joita häneltä voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää. Jos asiakas omalla toiminnallaan aiheuttaa vahingon, ei laitoksella ole velvollisuutta korvata sitä. Vahinko, joka on aiheutunut sopijapuolelle näiden ehtojen mukaan korvattavan vahingon rajoittamisesta, on korvattava.

7.9 Yleiseen viemäriin johdettavan veden määrän ja laadun rajoitukset

Asiakas ei saa johtaa laitoksen viemäriin sellaisia vesiä tai sellaisia haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä vesiä, joiden osalta on erikseen valtioneuvoston päätöksissä tai viranomais määräyksissä säädetty tai määrätty tai, jotka ovat vahingollisia viemäreiden, pumppaamoiden ja puhdistamoiden toiminnalle tai jätevesilietteen käsittelylle ja hyötykäytölle tai vastaanottovesistölle.

Laitoksen viemäriin ei saa johtaa bensiiniä, liuottimia tai palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavia aineita tai muita ongelmajätteitä.

Laitoksen viemäriin ei saa johtaa haittaa tai vahingon vaaraa tuottavasti:

- esineitä, tekstiilejä, metalleja, hiekkaa, multaa, lasia, kumia, muovia, rasvaa, öljyä tai muita sellaisia yhdyskunta- tai teollisuusjätteitä, jotka saattavat aiheuttaa viemärin tukkeutumista tai vaikeuttaa viemäriveresien käsittelyä tai ainetta, joka reagoidessaan viemänveden kanssa voi aiheuttaa tukkeutumista, myrkkyjä, syöpymistä tai viemärivereden merkittävää lämmön nousua,
- myrkkyjä tai myrkyllisiä kaasuja muodostavia aineita, happoja tai viemärlaitoksen rakenteita syövyttäviä aineita,
- viemäriverettä, jonka pH-luku (happamuusarvo) yleisen viemärin liitoskohdassa on pienempi kuin 6,0 tai suurempi kuin 11,
- suurta hetkellistä vesimäärää tai suurta määrää vettä, jonka lämpötila ylittää +40 °C,

- viemärlaitoksen tai purkuvesistön kannalta muita vahingollisia tai myrkyllisiä aineita tai aineita, jotka häiritsevät viemäriverkoston tai jätevedenpuhdistamon toimintaa tai vaarantavat työntekijöiden terveyden.

Huleveden ja perustusten kuivatusveden johtaminen jätevesiviemäriin samoin kuin jäteveden johtaminen hulevesiviemäriin on kielletty, ellei johtamisesta ole sovittu erillisellä sopimuksella.

7.10 Asiakkaan vastuu ja ilmoitusvelvollisuus

Asiakas on korvausvelvollinen laitokselle, muille asiakkaille ja kolmannelle osapuolelle niistä haitoista ja vahingoista, joita em. ohjeiden ja varoaikojen noudattamatta jättämisestä, sopimuksessa ja valtioneuvoston asetuksissa tai päätöksissä mainittujen enimmäispitoisuuksien ylittämisestä ja 7.9 kohdassa mainittujen kieltojen noudattamatta jättämisestä aiheutuu laitokselle, viemäriveden käsittelylle, vastaanottovesistölle tai hyötykäytölle.

Jos kiinteistöltä on joutunut tai uhkaa joutua viemäriin kiellettyjä tai haitallisia aineita, on asiakkaan viipymättä ilmoitettava asiasta laitokselle.

Asiakas on velvollinen ilmoittamaan laitokselle sellaiset muutokset, jotka vaikuttavat kiinteistöltä laitokselle tulevan viemäriveden tai jätevesilietteen laatuun. Tieto viemäriveden tai jätevesilietteen laadun muuttumisesta ja niihin vaikuttavista olosuhteista on annettava laitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen muutosten toimeenpanoa.

8. KIINTEISTON VESIHUOLTOLAITTEISTOT

8.1 Kvv-laitteistot

Kiinteistön vesihuoltolaitteistoja (kvv-laitteistoja) ovat kiinteistön laitteistot talous-, sammutus-, jäte- sekä huleveden ja perustusten kuivatusveden johtamiseksi.

Tonttijohtaja ovat tonttivesijohto, tonttivilmäri ja tonttihulevesivilmäri. Tonttivesijohto on talousveden johtamista varten asennettu liittämiskohdan ja kiinteistön vesimittarin välinen johto. Tonttivilmäri on liittämiskohdan ja rakennuksen välinen jätevesivilmäri. Tonttihulevesivilmäri on liittämiskohdan ja kiinteistön hulevesilaitteiston välinen huleveden ja perustusten kuivatusveden johtamiseksi asennettu vilmäri.

8.2 Rakentamista koskevat määräykset

Sen lisäksi, mitä kunnan rakennusvalvonta katsoo tarpeelliseksi, kvv-laitteistojen suunnittelu-, asennus-, muutos-, korjaus- ja kunnossapitotöissä sekä laitteistoja koskevissa tarkastuksissa on noudatettava lainsäädäntöä ja lainsäädäntöön perustuvia kvv-laitteistoja ja työnjohtoa koskevia viranomaismääräyksiä ja ohjeita sekä niiden perusteella annettuja vaatimuksia.

8.3 Suunnitelmat ja asentaminen

Liittyjä on velvollinen ilmoittamaan laitokselle kvv-laitteiden asennusten alkamisesta ja edistymisestä laitoksen antamien ohjeiden mukaan.

Jos liitettävässä kiinteistössä on aikaisemmin rakennettuja kvv-laitteistoja, jotka liittyjä haluaa edelleen pitää käytössä, liittyjän on esitettävä vaadittaessa laitteistoista laitoksen määrittelemät piirustukset. Laitos voi suorittaa laitteistojen tarkastuksen sekä päättää, missä laajuudessa laitteistot ovat hyväksyttävissä.

Jos liittyjä haluaa muuttaa tai täydentää kvv-laitteistoja tai ottaa käyttöön laitokselle aikaisemmin ilmoittamiensa kvv-laitteiden lisäksi muita laitteita tai lisää huomattavasti veden käyttöä tai viemärivereden johtamista tavalla, jota ei ole voitu edellyttää kiinteistön vesijohtoja ja viemäreitä mitoitettaessa, on niitä koskevat suunnitelmat ennen muutostöihin ryhtymistä esitettävä laitoksen tarkastettavaksi.

Laitos huomauttaa tarkastuksessa havaitsemistaan puutteista liittyjälle, mutta laitteistojen, piirustusten tai suunnitelmien tarkastus ei siirrä asiakkaan vastuuta kiinteistön kvv-laitteistojen asianmukaisesta toiminnasta laitokselle.

8.4 Tonttijohtojen muutostyöt

Liittyjä on velvollinen osallistumaan tonttijohtojen saneeraus- ja muutostöiden kustannuksiin saamansa hyödyn mukaisella osuudella, mikäli muutostyöt tehdään laitoksen verkostojen muutostöiden yhteydessä ja niistä johtuen. Tämä koskee muulla alueella kuin liittyjän kiinteistöllä olevaa tonttijohto-osuutta, kun liittymiskohta on liittyjän kiinteistön alueen ulkopuolella. Siltä osin kuin liittyjä ja laitos eivät toisin sovi, kustannusosuudet jakautuvat seuraavasti:

Johdon ikä Vuosia	Laitoksen kustannusosuus %	Liittyjän kustannusosuus %
0-5	100	0
5-15	70	30
15-30	40	60
yli 30	0	100

Jos liittyjä haluaa muuttaa tonttijohdot kustannuksellaan toiseen paikkaan, on toimenpiteestä sovittava kirjallisesti laitoksen kanssa.

8.5 Laitoksen velvollisuudet

Laitos suorittaa tonttijohtojen liitostyön laitoksen johtoihin. Laitos vastaa suorittamistaan töistä kulloinkin voimassa olevien rakennusurakan yleisten sopimusehtojen mukaisesti. Jos laitos toteaa, että asiakkaan vedenkulutus on niin suuri, että on syytä epäillä vuotoa kiinteistön kvv-laitteistossa, laitos saattaa asian asiakkaan tietoon.

8.6 Asiakkaan velvollisuudet

Asiakkaan on suunniteltava, rakennettava ja kunnossapidettävä kvv-laitteistot siten, että niistä ei aiheudu haittaa kiinteistölle, laitokselle eikä kolmannelle osapuolelle ja että vesi säilyy jatkuvasti talousveden Laatua valvovien viranomaisten asettamien laatuvaatimusten mukaisena. Haittana pidetään esimerkiksi vuotavia viemäreitä.

Mikäli asiakkaan viemäriveresi ei sellaisenaan täytä yleiseen viemäriin johdettaville viemäriveresille asetettuja vaatimuksia tai se sisältää merkittävässä määrin laitoksen kannalta haitallisia aineita, se on esikäsiteltävä ennen laitoksen viemäriin johtamista laitoksen hyväksymällä tavalla.

Asiakas on velvollinen huolehtimaan sellaisten tonttijohtojensa tai niihin kuuluvien laitteiden uudistamisesta ja korjaamisesta, jotka saattavat vaikeuttaa tai vaarantaa laitoksen toimintaa. Jos asiakas laitoksen kehotuksesta huolimatta laiminlyö korjaustyön, voi laitos asettaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa työ on suoritettava toimituksen keskeyttämisen uhalla. Laitos voi laskuttaa mahdollisen vuodon aiheuttamasta hukkavedestä.

Asiakas on velvollinen viipymättä ilmoittamaan laitokselle tonttijohdoissa sekä laitoksen laitteissa havaitsemistaan vioista ja vuodoista.

Laitoksen verkostoon liitetyn kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistön vesihuoltolaitteistosta liittämiskohtaan saakka. Asiakas vastaa kiinteistökohtaisten kvv-laitteiden kunnosta. Asiakkaan on säännöllisesti tarkastettava ja kunnossapidettävä kiinteistökohtaiset kvv-laitteensa kuten vesijohtopaineen korottamiseen ja alentamiseen, viemärivereden pumppaukseen, käsittelyyn ja padotukseen varautumiseen, vedensaannin ja viemärivereden johtamisen katkoksiin varautumiseen tarkoitettut sekä muut vastaavat laitteet.

Kiinteistön vesihuoltolaitteisto tulee muutenkin pitää sellaisessa kunnossa ja sitä tulee käyttää siten, että siitä ei aiheudu vaaraa tai haittaa laitoksen laitteiston käytölle eikä terveydelle ja ympäristölle. Asiakas on velvollinen noudattamaan laitoksen antamia ohjeita tai määräyksiä näiden laitteiden asentamisesta, käytöstä, kunnossapidosta ja toiminnan tarkkailusta. Asiakas on laitoksen kirjallisesta pyynnöstä velvollinen poistamaan laitoksen toimintaa haittaavat kiinteistökohtaiset kvv-laitteistot.

Asiakas ei saa sulkea eikä avata tonttivesijohtoon kuuluvaa sulkuventtiiliä ilman laitoksen lupaa.

8.7 Asiakkaan kvv-laitteen käyttö poikkeustilanteissa

Poikkeustilanteessa laitoksella on oikeus toimittaa tilapäisesti vettä asiakkaan kiinteistön tonttivesijohdon kautta toiselle asiakkaalle tai johtaa asiakkaan viemäreitä käyttäen toisen asiakkaan viemäriverettä yleisiin viemäriin. Asiakkaalla on oikeus saada todetusta haitasta mittaukseen tai arviointiin perustuvaa käyttömaksua vastaava hyvitys.

Laitoksen toimintahäiriön aikana tai välittömästi sen jälkeen laitoksella on oikeus käyttää asiakkaan kvv-laitteistoja yleisen vesijohdon huuhtelemiseen. Asiakkaalla on oikeus saada mittaukseen tai arviointiin perustuvaa käyttömaksua vastaava hyvitys.

8.8 Kvv-laitteistoja koskevia erillismääräyksiä

Mikäli asiakas yritystoiminnan tai muun syyn vuoksi vaatii keskeytymätöntä vedensaantia, viemärivereden johtamista tai toiminta asettaa erityisvaatimuksia veden laadulle, asiakas on velvollinen varautumaan laitoksen toiminnan häiriöistä aiheutuviin luvussa 7 mainittuihin katkoksiin tai veden laadun vaihteluihin kiinteistökohtaisilla varolaitteilla, varavesisäiliöillä tai muulla vedensaannin, viemärivereden johtamisen tai veden laadun turvaavalla kiinteistökohtaisella laitteella.

Laitoksen vesijohtoon liitetyllä vesilaitteistolla ei saa olla yhteyttä muusta vesilähteestä vetensä saavaan vesilaitteistoon.

Mikäli yksittäisen liitettävän kiinteistön korkeus tai korkeustaso poikkeavat merkittävästi alueella yleisesti vallitsevista kiinteistöjen korkeuksista tai korkeustasoista, on liittyjä velvollinen varustamaan kiinteistönsä kiinteistökohtaisella vesijohtopaineen korotukseen tai alennukseen tarkoitettulla laitteistolla. Kiinteistökohtaiset vesijohtopaineen korottamiseen tai alentamiseen tarvittavat laitteet saa asentaa vain

vesilaitoksen erikseen antamalla luvalla.

Jos liittyvän kiinteistön korkeustaso on sellainen, että viemärivesien johtaminen yleisiin viemäriin ilman pumppausta ei ole mahdollista, on liittyjä velvollinen varustamaan kiinteistönsä pumppaamoilla viemärivesien johtamiseksi.

Rakennuksen sisäpuolisella viemäröinnillä ei saa olla yhteyttä hulevesiviemäriin. Hule- ja valumavesiä ei saa johtaa salaojaverkostoon.

Kiinteistökohtaisten viemäritulvien estämiseksi asiakkaan on suojattava padotuskorkeuden alapuolella olevat viemäröidyt tilansa.

Jätemyllyn saa asentaa vain laitoksen antamalla luvalla.

9. KIINTEISTÖN SAMMUTUSVESILAITTEISTOT

9.1 Hakemus ja sopimus

Asiakkaan tulee tehdä kirjallinen hakemus vesilaitokselle sammutusveden hankinnasta silloin, kun kiinteistölle on tarkoitus rakentaa automaattiset tms. sammutusvesilaitteet.

Laitos voi tehdä erillisen sopimuksen sammutusveden toimittamisesta kiinteistökohtaisiin sammutusvesilaitteisiin, mikäli laitos katsoo, että liittämistä ei aiheudu haittaa talousveden toimittamiselle eikä muulle laitoksen toiminnalle. Laitoksella ei ole velvollisuutta hyväksyä sprinklerilaitteistoja kytkettäväksi suoraan verkostoon.

9.2 Syöttövesijohto

Syöttövesijohto on liittymiskohdan ja sprinklerilaitteiston välinen vesijohto.

9.3 Liittymiskohta

Laitos osoittaa sprinklerilaitteiston syöttövesijohdon liittymiskohdan, joka voi poiketa näiden määräysten mukaisesta tonttivesijohdon liittymiskohdasta.

9.4 Suunnittelu ja asentaminen

Sprinklerilaitteiston suunnittelussa ja asennuksessa on noudatettava kulloinkin voimassa olevia sprinklerisääntöjä sekä kvv-laitteistoja koskevia määräyksiä ja ohjeita.

Asiakkaan on esitettävä sprinklerilaitteiston, muiden sammutusvesilaitteiden ja koko kiinteistön mitoitusvesimäärä, sekä asian harkinnassa tarvittavat muut laitoksen erikseen pyytämät selvitykset.

9.5 Kunnossapitovelvollisuus

Asiakas vastaa kiinteistökohtaisten sammutusvesilaitteistojen toiminnasta ja kunnosta kvv-laitteistoista annettujen viranomaismääräysten mukaisesti.

9.6 Sammutusvesilaitteiden kokeileminen

Sammutusvesilaitteiden kokeilemisesta on asiakkaan ilmoitettava laitokselle. Kokeilemisesta peritään laitoksen palvelumaksuhinnastossa määrättyjä maksuja.

Asiakas on velvollinen tiedottamaan muille asiakkaille kokeilusta aiheutuvista paineen ja veden laadun muutoksista. Asiakas vastaa kokeilusta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista ja haitoista muille asiakkaille ja laitokselle.

9.7 Muutokset

Jos laitoksen arvioima toimitusvesimäärä, painetaso tai muut vedentoimitukseen vaikuttavat tekijät muuttuvat, asiakas on velvollinen saattamaan asian laitoksen tietoon. Laitoksella on oikeus tarkistaa sopimus uusia olosuhteita vastaavaksi.

9.8 Irtikytkentä ja tarkastus

Sprinklerilaitteistojen irtikytkennässä ja tarkastuksessa tulee noudattaa sisäasiainministeriön antamia määräyksiä.

10. ASIAKKAAN KIINTEISTÖN KÄYTTÖ

10.1 Johtojen, laitteiden ja merkkikilpien sijoittaminen

Laitoksella on oikeus kiinteistön omistajaa tai haltijaa kuultuaan korvauksetta sijoittaa tarpeellisia johtoja, laitteita ja merkkikilpiä liittyjän kiinteistöön tarkoituksenmukaiseen, kiinteistön käyttöä mahdollisimman vähän haittaavaan paikkaan. Tällaiset johdot, laitteet ja merkkikilvet on tarkoitettu vedentoimitusta, veden laadun tarkkailua, viemäriveden poisjohtamista, verkostojen huoltoa tai palo- ja pelastustoimen tarvitsemää sammutusveden ottamista varten.

10.2 Yleisen viemäriin tuulettaminen

Asiakas on velvollinen sallimaan laitoksen viemäriin tuulettamisen kiinteistön viemäriin kautta, jollei siitä aiheudu kiinteistölle sanottavaa haittaa.

10.3 Liikkuminen ja toimenpiteet asiakkaan tiloissa ja kiinteistöllä

Asiakas päästää laitoksen edustajan tiloihinsa asennus-, tarkastus- sekä muita laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia toimenpiteitä varten.

Laitoksen edustaja tai laitoksen valtuuttama saa tarvittaessa liikkua asiakkaan kiinteistöllä ja suorittaa siellä vesihuoltolaitteiston rakentamisen, kunnossapidon ja käytön kannalta tarpeellisia toimenpiteitä. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, laitos ilmoittaa liikkumisesta ja toimenpiteistä etukäteen asiakkaalle.

Asiakas sallii laitoksen edustajan pääsyn kiinteistöön vesimittarin asentamista, lukemista ja muita huoltotoimenpiteitä varten. Jollei erityisestä syystä muuta johdu, laitos ilmoittaa liikkumisesta ja toimenpiteistä etukäteen asiakkaalle.

Laitos huolehtii siitä, että asiakkaan kiinteistöllä liikkumisesta ja toimenpiteiden suorittamisesta siellä aiheutuu mahdollisimman vahan haittaa tai vahinkoa kiinteistölle tai sen käytölle. Laitos korvaa kiinteistölle tai sen käytölle aiheuttamansa haitan ja vahingon, lukuun ottamatta tilapäistä viihtyvyyden vähentymistä tai kiinteistön käytön rajoittumista tilapäisesti tai muuta niihin verrattavaa vähäistä haittaa ja vahinkoa.

11. ERIMIELISYYDET

Laitoksen ja asiakkaan välisiä sopimuksia sekä näitä yleisiä toimitusehtoja koskevat erimielisyydet ratkaistaan tuomioistuimessa. Kanne nostetaan laitokseen liitetyn kiinteistön sijaintipaikan kärjäoikeudessa, ellei yksittäistapauksessa ole toisin sovittu tai pakottavasta lainsäädännöstä muuta johdu.

Asiakas, joka on edellä kohdassa 1.8 tarkoitettu kuluttaja, voi saattaa vesihuollon sopimusehtoja koskevat kuluttajavalituslautakunnan toimialaan kuuluvat erimielisyydet kuluttajavalituslautakunnan käsiteltäväksi ja nostaa kanteen Suomessa olevan kotipaikkansa kärjäoikeudessa.